

ДОКЛАД ЗА ПРОВЕДЕН ПЕТИ ЛИДЕРСКИ ФОРУМ В ГРАД БУРГАС
С ТЕМА: БУРГАС ПО ПЪТЯ НА УСПЕХА: ХОРИЗОНТИ ЗА БЪДЕЩО СЪТРУДНИЧЕСТВО
25.06.2016 Г., СПА ХОТЕЛ „ПРИМОРЕЦ”, гр. Бургас

1. КОНТЕКСТ НА ДИСКУСИЯТА

1.1. Цел на доклада /подход/

Целта на настоящия доклад е да представи в резюме дискусиите и да обобщи резултатите от проведения пети лидерски форум в град Бургас с тема „Бургас по пътя на успеха: Хоризонти за бъдещо сътрудничество“. Освен това докладът дава насоки (предложения) за продължаване на дейностите по проекта в конкретния регион и отправя предложения за участници в последващите форуми.

Обект на дискусията на форума беше как сътрудничеството между местна власт, бизнес, образование, културна сфера и гражданско общество е допринесло за несъмнените успехи на града и областта досега и как това сътрудничество може да се подобри в бъдеще, като добрите практики бъдат припознати и от други региони на страната.

Основните теми на форума бяха разделени в три панела, които предварително бяха подбрани в резултат от първоначално проведената „мозъчна атака“ сред местни лидери¹ и последващите дискусии между експертите по проекта. Подбраните теми поставиха основите на програмата на форума, която беше съставена от три части (панела) със следните заглавия: *„Партньорство за развитие: общинска власт, бизнес, образование, граждански организации“*; *„Духът на Бургас - среща между култура, туризъм и градска среда“*; и *„Примери за успешно предприемачество и популяризиране на граждански каузи в Бургас“*.

Всеки панел даде възможност на местни лидери от общинските власти, бизнеса, културата, младежките и други неправителствени организации да споделят под формата на презентации добри практики, критики и предложения за по-добро сътрудничество между секторите в бъдеще. Останалите участници можеха да се изкажат по време на предвиденото време за дискусия към всеки панел.

За постигането на целта на доклада, са изпълнени следните задачи, които определят и неговата **структура и съдържание**:

- Обобщен е профилът на участниците във форума;
- Обобщени са проведените дискусии и презентации и са структурирани в групи от предложения;
- Направени са необходимите изводи от регионалния форум;
- Отправени са предложения за надграждане на постигнатите резултати;
- Дефинирани са потенциалните участници в следващите дейности по проекта.

¹ Срещата е проведена на 20.05.2015 г. в хотел „Аква“ в Бургас с тема „Кои са ресурсите за успех и перспективите за развитие и взаимодействие?“. Подробности за нея могат да бъдат прочетени в доклада към нея.

1.2. Профил на участниците

На лидерския форум в гр. Бургас взеха участие 36 човека² (включително 5 членове на екипа на ИРМИ).

Въпреки многообразието от представители на различни социални, професионални, икономически и възрастови групи, участниците могат да бъдат профилирани в следните направления: възраст и обществена група, към която принадлежат.

Както и на предишните лидерски форуми, организирани от ИРМИ, по отношение на възрастта на участниците се наблюдаваше баланс между младежи (до 30-35 г.) и възрастни (над 30-35 г.). Това беше и замисъла при организирането на форума – да „сблъска“ опита на вече утвърдени обществени, бизнес и политически лидери с ентузиазма, свежестта и нестандартните идеи на младите, в процес на утвърждаване лидери. На насърчаването на младите и представянето на техните идеи беше посветен целия трети панел, където те разказаха техните лични истории на успеха и трудностите, които са срещнали по пътя.

Секторите, които представляваха участниците могат да бъдат обобщени, както следва:

- Представители на публичния сектор – 7
- Представители на бизнес сектора – 7
- Представители на академичните среди, неправителствения сектор, културни дейци и активни граждани – 17 (тук се включват и членовете на професионалните организации)

Горното групиране е прекалено общо, защото една част от участниците са активни в повече от един сектор, и в този смисъл е по-скоро условно, но дава първоначална представа за типовете участници във форума.

Фактически цялостният профил на участниците във форума обхваща представители на: местните власти и областната управа (общински и държавни служители и експерти); браншовите организации; местната предприемаческа общност (Startup); местния едър и среден бизнес; медии; НПО и самодейци.

2. ОСНОВНИ ГРУПИ ИДЕИ, ПРЕДЛОЖЕНИ (И ДИСКУТИРАНИ) ОТ УЧАСТНИЦИТЕ

Форумът беше организиран по такъв начин, че да бъдат чути виждания на лидери от възможно най-широк кръг обществени групи в Бургас и областта – групи, които напоследък се изявяват в живота на града с видими и успешни инициативи.³

Първият панел започна с презентация за градоустройството на Бургас и за потребностите му бъдеще – разположението на три езера и море, пристанището, търговията, усвояването на еврофондове от общината за инфраструктура и облагородяване и нуждата от сътрудничество със съседните общини по южното Черноморие. След това бяха представени три индустриални зони в района на Бургас, които се изграждат по инициатива на общината и вече набират инвеститорски интерес. Нуждата от по-конкретно сътрудничество между бизнеса и образованието беше илюстрирано в третата презентация: новите професии, които ще се

² Всички участници и техните координати могат да бъдат проследени от специално направения списък.

³ Темите на презентациите и изложенията на участниците могат да бъдат проследени в официалната програма на събитието.

появяват и начините образователните институции да отговорят на това търсене. Четвъртото изложение беше на едър инвеститор в региона, който обясни за нуждите от квалифицирана работна ръка, но и даде примери за успешно сътрудничество с общината и училищата и университетите и за инициатива за стимулиране на родени в Бургас младежи да се завръщат за реализация в града след обучение в чужбина или София.

Вторият панел започна с прочувствено изложение на един от културните стожери на Бургас за положителното развитие на града в тази сфера през последните години – традициите, множеството фестивали и културни инициативи, нов сграден фонд, както и утвърждаването на града като лятна столица на културата. Последва презентация от областната управа за разнообразните възможности за туризъм в региона – морски, селски, културен, еко, винен, спа, конгресен и ловен, както и на конкретните обекти и събития за посещаване. Третата част на панела беше посветена на конструктивна критика от страна на културен деец, който е едновременно и общински съветник, към състоянието на градската среда в Бургас в момента – занемаряването на старите сгради, застрояването на високи такива близо до брега и неизползването на потенциали за туризъм в околностите на града. Четвъртата презентация даде добри примери за доброволчески и дарителски кампании в Бургас в сферата на културата и младежките дейности.

Третият панел, както беше и на предишните форуми на ИРМИ, даде думата на младите: успели предприемачи и професионалисти, които искаха да споделят както добри практики, така и трудности в реализацията на личните си проекти. Говориха представител на най-голямата младежка организация в България (основана и базирана в Бургас), който обясни важността на това управителите на компании да имат доверие в младите си кадри, дори и те да са без значителен опит зад гърба си; представител на startup обществото, който подчерта необходимостта от популяризиране на добрите примери сред младите; собственик на академия за специалисти по информационни и комуникационни технологии, който разказа личната си история на израстване; млад архитект с множество реализирани и популярни иновативни проекти в центъра на Бургас; и собственик на седмично издание за култура, което след успешния си старт в Бургас вече се издава и в София и Варна.

След всеки от панелите имаше адекватно време за отворена и пълноценна дискусия на базата на направените презентации. Изразиха се множество допълнителни идеи във всяка сфера, както и критики към направени констатации. В крайна сметка се получи разгорещен дебат, който доведе и до определени общи заключения, с полза за всички участници, което и беше целта на организаторите. Следва анализ на взаимодействието между основните обществени групи, застъпени на форума – местна власт, бизнес, граждански сектор и образование.

2.1. Диалог между местна власт и бизнес

На форума направи силно впечатление ангажираността на общината в обществените процеси в града – не само по отношение на бизнеса и инвестициите, но и на градската среда и културата. Общината е може би най-активния играч в Бургас и почти всички по-видими процеси на развитие в града са пряко свързани с нея. Има голяма успеваемост в усвояването на еврофондовете и с проекти като интегриран градски транспорт, велоалеи, реконструкция на пешеходни зони, конкретни обекти като Морското казино и реновираната стара сграда, в която да се помести Художествената академия осигурява позитивна среда както за гражданите, така

и за фирмите. За разлика от Пловдив, където успешните индустриални зони са изцяло частна инициатива, трите такива на Бургас (Индустриален и логистичен парк Бургас, Индустриален парк с. Равнец и Високотехнологичен парк гр. Българово) са общински проекти, към които има проявен вече голям инвеститорски интерес. Едър инвеститор в града многократно похвали диалога с общината и как професионалното ѝ отношение, отзивчивост и активност са подпомогнали инвестицията му и наемането на повече хора. Като положително взаимодействие с бизнеса тук можем да определим и инициативите на областната управа за популяризиране на всички форми на туризъм в Бургас и региона и възстановяването на обекти от местно и национално значение.

2.2. Диалог между местна власт и граждански сектор

На предварителната среща тип „мозъчна атака“, която ИРМИ проведе в Бургас през май 2015 г., стана ясно, че сътрудничеството между общината и НПО е тясно, като дори в някои случаи НПО са прекалено обвързани с програми, финансирани от общината. На лидерския форум беше препотвърдено и от представителите на местната власт, и от тези на гражданския сектор, че диалогът между тях е на добро ниво и консултации и работни срещи са редовна практика. Разбира се, особен акцент беше поставен на взаимодействието с младежките организации.

2.3. Диалог между бизнес и образование

Както на повечето от лидерските форуми, организирани от ИРМИ в останалата част на страната, представителите на бизнеса се оплакаха от липса на квалифицирана работна ръка и недостатъчно ефективна комуникация с образователните институции. Представител на ИТ фирма обясни, че специалностите в университетите са твърде общи, а фирмите търсят много по-тесни специалисти; че кадрите нямат опит в реална бизнес среда и имат нужда от допълнително обучение. Млад архитект, завършил в Барселона, обясни как там от 120 записали се студенти завършили 12, докато в България завършват всички, но некачествено. Изтъкна се също така, че поради липсата на желание за работа на местните хора, някои сектори като туризма се принуждават да внасят сезонна работна ръка от Украйна, Русия, Молдова и т.н. Друг млад участник сподели, че пък фирмите нямат достатъчно вяра в младите и това е проблем. Голям инвеститор в региона спомена, че от нито една образователна институция не са почукали на вратата му и попитали от какви хора има нужда и че базите данни на университетите са неизползваеми. Въпреки това разказа за множество инициативи от страна на компанията му (аутсорсинг) с бургаските езикови гимназии и университети, както и за изключително интересната инициатива Б2Б (Back to Burgas) за подпомагане на завръщащи се бургаски младежи, образовани в чужбина. На форума се предложи участие на бизнеса в разработване на учебните програми, повече стажове и кариерни центрове.

2.4. Диалог между бизнес и граждански сектор

Няколко участника на форума препоръчаха на бизнеса в процеса на търсене на кадри да влезе в директен контакт с представителите на младежките НПО като например „Младежки глас“, които имат много ясна представа за профила на членовете си и с радост биха помогнали. Друга форма на добро сътрудничество беше представена от дарителска организация – бяха дадени няколко примера на изключително успешни кампании за набиране на средства от бизнеса в сферата на културата и спорта за младите. Много интересна форма на сътрудничество беше описана от представител на регионалната библиотека: уговорка с местен хотел, така че гостите

предварително заявяват книга за четене за времето на престоя си и я получават с ключа от стаята.

2.5. Диалог между граждански сектор и образование

На форума имаше представители на НПО, които са едновременно и преподаватели в средно училище. Най-голямото им разочарование беше нежеланието на децата, най-вече тези в езиковите гимназии, да останат да се реализират в Бургас след завършването си. В този смисъл кампаниите на НПО, ангажирани в тази сфера, са преобладаващо в посока стимулиране на младите да не напускат Бургас. Тук разбира се от голямо значение е и ролята на бизнеса в привличането на завършилите.

2.6. Диалог между местна и централна власт

Представителите на общината и на областната управа потвърдиха успешното си взаимодействие в сектори като туризма и стратегически инфраструктурни проекти. Община Бургас е и една от най-активните в комуникацията със София.

3. ИЗВОДИ ОТ ФОРУМА

Тезите и мненията, които се очертах като споделени от повечето участници на форума, бяха следните:

Първо, Община Бургас е основен фактор за развитие в града и партньор на останалите двигатели на прогрес, каквито са бизнеса, културните среди и гражданския сектор. Взаимодействието на местната власт с бизнеса се оценява като изключително успешно и ползотворно и от двете страни, а инвестициите в градската среда се припознават като ефективни от гражданите. Тази всеобхватна роля на общината обаче рискува да елиминира критическото мислене за развитието на града, особено сред представителите на НПО, много от които разчитат на финансиране от общината.

Второ, проблемът със слабата връзка между образованието и бизнеса и по-конкретно липсата на квалифицирана работна ръка за предприятията се очертава като основен за Бургас и региона, точно както в останалите по-развити региони, където ИРМИ проведе лидерски форуми (Пловдив, Стара Загора, Централна северна България). В Бургас дори проблемът може да се опише като по-остър, предвид сезонността на някои сектори и желанието за напускане на града от страна на младите, въпреки сравнително успешното развитие на града, подковано с усилията на общината.

Трето, има готовност от страна на представителите на едрия бизнес, общината, НПО и регионалната библиотека, присъствали на форума, да се сформира ядро от по-активни участници, което да направи план за подобряване на средата в рамките на конкретен проект (например реновирането на Стария Бургас или комбинирана туристическа услуга за маршрут с лодка, велосипед и хайкинг около и в града). Сподели се идея тази група да се срещне след една година и да отчете какви резултати са постигнати по предварително зададени показатели.

Четвърто, младите участници на форума от ИТ сектора, НПО, културните организации и младият архитект доказаха, че желание сред младежта за ненапускане на Бургас има, но то трябва да се стимулира чрез споделяне и популяризиране на добрите примери.

Пето, сферата на културата в Бургас притежава огромен потенциал и съвсем осъществимо изглежда обособяването на града като лятна културна столица на България, съперниеща по брой и качество на фестивалите, аутдоор събитията и класическите културни пространства като театрите и киното дори на избория за Европейска столица на културата Пловдив.

4. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА НАДГРАЖДАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Предвид развитието на дискусиата в регионалния форум и предложенията направени от участниците, предварителната работна среща и възможностите, с които разполага ИРМИ могат да се отправят следните препоръки за надграждане на резултатите, като проекти:

- Насърчаване и координиране на вече заявената от участниците група за реални действия по отношение на развитието на града и помощ при определянето на конкретните проекти, по които тя би работила;
- Сътрудничество от страна на ИРМИ с Община Бургас като най-изявения актьор в обществените и стопански отношения в града при бъдещите инициативи за лидерство и регионално развитие в региона.

5. ПОДБОР НА УЧАСТНИЦИ ЗА ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА РАБОТАТА ПО ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА ПРОЕКТА

С оглед активността на хората, участвали във форума, и отчетените слабости на участниците, е целесъобразно на следващ етап при конкретните застъпнически дейности да бъдат поканени:

- Ивелина Стратева – Община Бургас;
- Димитър Гълъбов / Александър Милев - Sutherland;
- Мария Бенчева – Регионална библиотека;
- Митко Иванов – художник, общински съветник;
- Адреане Димитрова – Обществен дарителски фонд;
- Тодор Йосифов – „Младежки глас“;
- Емил Праматаров – Кодекс академия;
- Петко Георгиев - Студиоуб;
- Емил Бурулянов - архитект;
- Лина Славова – „Хамалогика“.

Съставил:

Стефан Ралчев

7.07.2016 г.